

ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี
เรื่อง การประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ได้ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งมีช่วงระยะเวลาสี่ปี ให้เป็นแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ซึ่งมีช่วงระยะเวลาห้าปี โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ และได้รับการอนุมัติจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๑๗ (๔) จึงประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม รวมทั้งเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายเผด็จ นุ้ยปรี)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี

รองนายกฯ.....
ปลัดองค์การฯ.....
รองปลัดองค์การฯ.....
ผอ.กองแผนฯ.....
หัวหน้าฝ่ายฯ.....
เจ้าหน้าที่ฯ.....

แผนพัฒนาท้องถิ่น

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ของ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	๑
๑. ด้านกายภาพ	๑
๒. ด้านการเมือง การปกครอง	๓
๓. ประชากร	๔
๔. สภาพทางสังคม	๗
๕. ระบบบริการพื้นฐาน	๑๒
๖. ระบบเศรษฐกิจ	๑๔
๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม	๒๙
๘. ทรัพยากรธรรมชาติ	๓๑
ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๕
๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค	๓๕
๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี	๔๙
๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	๕๔
ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	๕๙
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน	๕๙
๒. บัญชีสรุปโครงการพัฒนาท้องถิ่น (แบบ ผ. ๐๑)	๖๑-๖๒
๓. บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น (แบบ ผ. ๐๒)	
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๖๓-๑๓๙
๒. ยุทธศาสตร์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๔๐-๑๔๙
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	๑๕๐-๑๖๒
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ	๑๖๓-๒๐๗
๕. ยุทธศาสตร์การเมือง การบริหาร	๒๐๘-๒๒๙
๖. บัญชีโครงการเก็บศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ ผ. ๐๒/๑)	๒๓๐-๒๖๔
๗. บัญชีครุภัณฑ์ (แบบ ผ. ๐๓)	๒๖๕-๓๐๔
ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล	๓๐๕
๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์	๓๐๕
๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ	๓๐๖
๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น	๓๐๗-๓๐๙
๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต	๓๑๐-๓๑๑

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไป เป็นป่าและภูเขาที่มีความลาดเทจากทิศตะวันตก ลงมาทางทิศตะวันออก โดยทางทิศตะวันตกจะเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ดอนสลับพื้นที่ราบแบบลูกคลื่น ด้านทิศตะวันออกของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม จากลักษณะพื้นที่ดังกล่าวทำให้จังหวัดอุทัยธานี ประสบกับปัญหาขาดแคลนน้ำด้านทิศตะวันตก และหากปีใดมีน้ำมาก หรือน้ำหลากจะเกิดน้ำท่วมด้านทิศตะวันออกเป็นประจำ

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศทั่วไป แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู

ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ จนถึงกลางเดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม จนถึงเดือนตุลาคม โดยฝนจะตกด้านทิศตะวันตกมากกว่าด้านทิศตะวันออก เนื่องจากอยู่ในเขตอิทธิพลของมรสุมและดีเปรสชัน
ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน จนถึงเดือนมกราคม

๑.๔ ลักษณะของดิน

ดินในจังหวัดอุทัยธานี โดยทั่วไปจะมีความอุดมสมบูรณ์ระดับปานกลาง อาจจำแนกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ ดังนี้

๑. ดินในบริเวณที่ราบลุ่ม ริมแม่น้ำซึ่งอยู่ขนานเป็นแนวตามลำน้ำสะแกกรัง มีลักษณะเป็นดินร่วน และดินร่วนปนทราย มีการระบายน้ำดี มีความสมบูรณ์ปานกลาง

๒. ดินในบริเวณตะวันออกของจังหวัด ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอเมืองฯ หนองขาหย่าง สว่างอารมณ์ และทัพทัน มีลักษณะเป็นอ่างตะพักลำน้ำ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายในดินชั้นใน และดินร่วนเหนียวปนทรายในชั้นล่าง ดินบริเวณที่ระบายน้ำได้ค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ถึงปานกลางค่อนข้างต่ำ

๓. ดินในบริเวณตอนล่างของจังหวัด ครอบคลุมพื้นที่อำเภอบ้านไร่ ลานสัก และอำเภอห้วยคต ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นป่า ซึ่งถูกบุกรุกมาใช้ในการปลูกพืชไร่ ลักษณะดินจะแตกต่างกันออกไป ตามพื้นที่ในบริเวณนั้น ๆ แต่ส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงต่ำ

๔. ดินในบริเวณตะวันตกของจังหวัด ซึ่งมีลักษณะเป็นภูเขาหรือเทือกเขาไม่เหมาะที่จะใช้ในการเกษตร

จากการศึกษาดินสภาพความสมดุลของน้ำ เพื่อการเกษตรของจังหวัดอุทัยธานี โดยกรมพัฒนาที่ดิน พบว่าในรอบ ๑ ปี จะมีช่วงเวลาที่ดินขาดน้ำ (Water Deficiency) นานถึง ๖ เดือน เริ่มตั้งแต่ต้นเดือนธันวาคม จนถึงปลายเดือนกรกฎาคม เนื่องจากปริมาณน้ำที่มีอยู่ในดินไม่เพียงพอต่อการระเหยน้ำ (Evapotranspiration) และจะมีช่วงเวลาที่ดินมีน้ำมากเกินไป (Water Surplus) อยู่ประมาณ ๑.๕ เดือน เริ่มต้นตั้งแต่กลางเดือนกันยายน ถึงสิ้นเดือนตุลาคม เนื่องจากดินมีความชื้นถึงจุดอิ่มตัวแล้ว และน้ำฝนที่ตกลงมามีปริมาณมากเกินไปกว่าดินที่จะเก็บสะสมเอาไว้ได้

ดินและความเหมาะสมตามแผนที่การจำแนกชุดดินของกรมพัฒนาที่ดิน ดังนี้

๑. กลุ่มดินนา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ ๓๓ ของพื้นที่จังหวัดซึ่งเป็นดินนาดี (นด) ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ด้านตะวันออกของจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ ในเขตอำเภอเมืองฯ หนองขาหย่าง หนองฉาง ทัพทัน สว่างอารมณ์บางส่วน ซึ่งประกอบด้วยชุดดินที่สำคัญ คือ ดินชุด ๓ ณ ๑ ค ๑ ๕ ๓,๔,๕,๗,๓๓ b เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

๒.๒ การเลือกตั้ง

หลังจากที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๖ การเลือกตั้งครั้งนี้เป็น "การเลือกตั้งทางอ้อมครั้งแรกและครั้งเดียวของไทย" โดยจังหวัดอุทัยธานีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนแรก คือ นายเทียบ นันทแพทย์

นักการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด คือ ๖ สมัย ได้แก่ พันเอกพลเรือง ประเสริฐวิทย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีคนแรกของจังหวัดอุทัยธานี คือ นางสาวหิน ก๊กศรี (จากการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๖)

ตระกูลการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุด คือ

- หุ่นทอง (๒ คน) ได้แก่ นายศิริ หุ่นทอง และนายไพโรจน์ หุ่นทอง
- มงคลศิริ (๒ คน) ได้แก่ นายประเสริฐ มงคลศิริ และนายประแสง มงคลศิริ
- ไทยเศรษฐ์ (๒ คน) ได้แก่ นายชาดา ไทยเศรษฐ์ และนายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จังหวัดอุทัยธานี มีเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒ เขต เขตเลือกตั้งที่ ๑ ได้แก่ อำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอบ้านไร่ อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอหนองฉาง (ยกเว้นเทศบาลตำบลเขาบางแกรก ตำบลทุ่งโพ ตำบลเขากวางทอง) เขตเลือกตั้งที่ ๒ ได้แก่ อำเภอลานสัก อำเภอห้วยคต อำเภอบ้านไร่ อำเภอหนองฉาง (เฉพาะเทศบาลตำบลเขาบางแกรก ตำบลทุ่งโพ ตำบลเขากวางทอง) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ คน คือ

เขต ๑ นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์

เขต ๒ นายชาดา ไทยเศรษฐ์

- นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี นายเผด็จ นุ้ยปรี
- ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี นายโสภณ คะสันต์
- ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี นางนภัสชนัน นิธิวรรณกุล

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากร รวมทั้งสิ้น ๓๒๗,๐๔๘ คน เป็นชาย ๑๖๐,๕๖๓ คน เป็นหญิง ๑๖๖,๔๘๕ คน โดยอำเภอบ้านไร่มีจำนวนประชากรมากที่สุด จำนวน ๖๒,๘๗๕ คน รองลงมา ได้แก่ อำเภอลานสัก จำนวน ๕๔,๗๓๘ คน และอำเภอเมืองอุทัยธานี จำนวน ๓๕,๕๖๘ คน

๒. กลุ่มดินไร่ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ ๒๗ ของพื้นที่จังหวัดเป็นดินไรดี (ร.ด) และดินไร่ทั่วไป (ร.ท) เหมาะสมกับการทำไร่จะมีพื้นที่อยู่ในด้านทิศตะวันตกของจังหวัด ซึ่งจะอยู่ในเขตอำเภอห้วยคต ลานสัก บ้านไร่ เป็นส่วนใหญ่ และอำเภอทัพทัน สว่างอารมณ์ หนองฉาง บางส่วน ประกอบด้วยชุดดินดังต่อไปนี้ คือ ชุดดินที่ ๓ ค. ๑ ณ ๑ ค ๒ ณ ๑ ๕ ๒ ค ๓ ณ ในหน่วยดินที่ ๒๘ B ๒๙ B ๓๑ B ๓๓ b ๓๖ ๓๖B เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับพืชไร่

๓. กลุ่มดินภูเขา (ก) ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่จังหวัดจะอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนด้าน ทิศตะวันตก และตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูก เนื่องจากมีพื้นที่ลาดชันและโครงสร้าง ของดินไม่ดี หน้าดินตื้นเป็นชั้นดิน สภาพพื้นที่มีความลาดชัน

ที่มา : <http://www.uthaithani.doe.go.th> เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒. ด้านการเมือง การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

จังหวัดอุทัยธานี แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ๗๐ ตำบล ๖๔๒ หมู่บ้าน ๑๔ ชุมชน ประกอบด้วย

๑) อำเภอเมืองอุทัยธานี	๕) อำเภอหนองขาหย่าง
๒) อำเภอทัพทัน	๖) อำเภอบ้านไร่
๓) อำเภอสว่างอารมณ์	๗) อำเภอลานสัก
๔) อำเภอหนองฉาง	๘) อำเภอห้วยคต

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครองและพื้นที่ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ระยะห่างจากอำเภอ ถึงจังหวัด(กม.)	เทศบาล	อบต.	พื้นที่ (ตร.กม.)
เมืองอุทัยธานี	๑๔	๘๖	๒	๒	๘	๒๕๐.๑๐๓
ทัพทัน	๑๐	๙๐	๑๙	๓	๕	๓๒๓.๖๓๓
สว่างอารมณ์	๕	๖๕	๓๒	๓	๓	๓๕๑.๕๕๑
หนองฉาง	๑๐	๙๗	๒๒	๒	๘	๓๕๑.๓๘๑
หนองขาหย่าง	๙	๕๓	๑๐	๑	๕	๓๕๗.๗๗๖
บ้านไร่	๑๓	๑๓๖	๘๐	๒	๑๒	๓,๖๒๑.๕๙๒
ลานสัก	๖	๘๔	๕๕	๑	๖	๑,๐๘๐.๕๕๕
ห้วยคต	๓	๓๑	๕๐	-	๓	๕๒๔.๖๗๕
รวม	๗๐	๖๔๒	-	๑๔	๔๙	๖,๗๓๐.๒๔๖

(ที่มา : <http:// uthaithani.go.th/> ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒ แสดงสถิติประชากร แยกรายพื้นที่ ระดับจังหวัด

สถิติประชากรจังหวัดอุทัยธานี			
รายอำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนประชากรเพศชาย	จำนวนประชากรเพศหญิง
อำเภอห้วยคต	๑๙,๙๖๓	๙,๙๘๙	๙,๙๗๔
อำเภอสานสัก	๕๔,๗๓๘	๒๗,๔๒๖	๒๗,๓๑๒
อำเภอบ้านไร่	๖๒,๘๗๕	๓๑,๓๓๒	๓๑,๕๔๓
อำเภอหนองขาหย่าง	๑๕,๕๒๙	๗,๔๒๓	๘,๑๐๖
อำเภอหนองฉาง	๓๔,๕๑๕	๑๖,๗๕๙	๑๗,๗๕๖
อำเภอสว่างอารมณ์	๒๙,๙๕๘	๑๔,๙๕๘	๑๕,๐๐๐
อำเภอทัพทัน	๑๕,๙๒๔	๗,๘๒๓	๘,๑๐๑
อำเภอเมืองอุทัยธานี	๓๕,๕๖๘	๑๗,๑๑๙	๑๘,๔๔๙
จังหวัดอุทัยธานี	๓๒๗,๐๔๘ คน	๑๖๐,๕๖๓ คน	๑๖๖,๔๘๕ คน

ที่มา : <http://odpcn.ddc.moph.go.th/> ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ช่วงอายุสูงขึ้นจะมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น จนถึงช่วงอายุ ๕๕ ปี จำนวนประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง และลดลงมากในช่วงอายุ ๘๔ ปีเป็นต้นไป ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน

ตารางที่ ๓ แสดงสถิติประชากร แยกตามช่วงอายุ (ปี) (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน)

อายุ	ชาย	หญิง	รวม	อายุ	ชาย	หญิง	รวม
น้อยกว่า ๑ ปี	๑,๕๖๕	๑,๔๓๔	๒,๙๙๙	๑ ปี	๑,๕๔๘	๑,๕๓๔	๓,๐๘๒
๒ ปี	๑,๖๕๙	๑,๕๑๓	๓,๑๗๒	๓ ปี	๑,๗๔๖	๑,๖๓๓	๓,๓๗๙
๔ ปี	๑,๖๕๕	๑,๗๒๗	๓,๓๘๒	๕ ปี	๑,๘๗๔	๑,๗๔๒	๓,๖๑๖
๖ ปี	๑,๙๕๙	๑,๘๗๓	๓,๘๓๒	๗ ปี	๑,๙๗๒	๑,๘๓๓	๓,๘๐๕
๘ ปี	๑,๙๘๗	๑,๘๑๐	๓,๗๙๗	๙ ปี	๑,๙๘๗	๑,๘๓๗	๓,๘๒๔
๑๐ ปี	๒,๐๒๕	๑,๘๕๗	๓,๘๘๒	๑๑ ปี	๒,๑๐๔	๑,๙๔๑	๔,๐๔๕
๑๒ ปี	๒,๐๙๖	๑,๙๓๓	๔,๐๒๙	๑๓ ปี	๑,๙๘๕	๑,๙๔๓	๓,๙๒๖
๑๔ ปี	๒,๐๖๑	๑,๙๐๘	๓,๙๖๙	๑๕ ปี	๒,๐๖๓	๑,๘๓๘	๓,๙๐๑
๑๖ ปี	๑,๙๗๒	๑,๘๕๗	๓,๘๒๙	๑๗ ปี	๑,๙๘๕	๑,๘๓๑	๓,๘๑๖
๑๘ ปี	๒,๑๒๐	๑,๘๕๔	๓,๙๗๔	๑๙ ปี	๒,๐๖๙	๑,๗๖๕	๓,๘๓๔
๒๐ ปี	๒,๒๐๔	๒,๐๓๗	๔,๒๔๑	๒๑ ปี	๒,๐๓๕	๒,๒๘๔	๔,๓๑๙
๒๒ ปี	๒,๓๖๖	๒,๒๐๖	๔,๕๗๒	๒๓ ปี	๒,๒๘๙	๒,๒๕๕	๔,๕๔๔
๒๔ ปี	๒,๒๐๖	๒,๑๒๒	๔,๓๒๘	๒๕ ปี	๒,๒๗๙	๒,๑๗๖	๔,๔๕๕

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

อายุ	ชาย	หญิง	รวม	อายุ	ชาย	หญิง	รวม
๒๒ ปี	๒,๓๒๑	๒,๒๘๓	๔,๖๐๔	๒๗ ปี	๒,๓๖๖	๒,๓๓๖	๔,๗๐๒
๒๓ ปี	๒,๓๓๐	๒,๒๓๑	๔,๕๖๑	๒๘ ปี	๒,๓๔๔	๒,๐๙๐	๔,๔๓๔
๒๔ ปี	๑,๙๖๖	๒,๐๓๐	๓,๙๙๖	๒๙ ปี	๒,๒๗๔	๒,๐๗๘	๔,๓๕๒
๒๕ ปี	๒,๓๐๔	๒,๐๘๒	๔,๓๘๖	๓๐ ปี	๒,๓๐๕	๒,๑๙๓	๔,๔๙๘
๒๖ ปี	๒,๓๒๓	๒,๒๔๗	๔,๕๗๐	๓๑ ปี	๒,๔๖๔	๒,๓๘๓	๔,๘๔๗
๒๗ ปี	๒,๓๕๒	๒,๔๗๖	๔,๘๒๘	๓๒ ปี	๒,๔๒๑	๒,๓๒๗	๔,๗๔๘
๒๘ ปี	๒,๓๐๔	๒,๓๑๙	๔,๖๒๓	๓๓ ปี	๒,๔๘๐	๒,๔๒๔	๔,๙๐๔
๒๙ ปี	๒,๒๙๑	๒,๓๒๖	๔,๖๑๗	๓๔ ปี	๒,๕๕๕	๒,๖๐๗	๕,๑๖๒
๓๐ ปี	๒,๕๐๐	๒,๕๑๓	๕,๐๑๓	๓๕ ปี	๒,๔๙๕	๒,๔๖๖	๔,๙๖๑
๓๑ ปี	๒,๕๐๑	๒,๖๒๓	๕,๑๒๔	๓๖ ปี	๒,๔๑๖	๒,๔๔๘	๔,๘๖๔
๓๒ ปี	๒,๕๕๘	๒,๕๘๑	๕,๑๓๙	๓๗ ปี	๒,๕๕๐	๒,๖๖๐	๕,๒๑๐
๓๓ ปี	๒,๕๘๘	๒,๖๗๕	๕,๒๖๓	๓๘ ปี	๒,๕๐๐	๒,๖๓๓	๕,๑๓๓
๓๔ ปี	๒,๕๓๔	๒,๖๘๓	๕,๒๑๗	๓๙ ปี	๒,๕๐๐	๒,๗๗๑	๕,๒๗๑
๓๕ ปี	๒,๓๘๐	๒,๖๕๖	๕,๐๓๖	๔๐ ปี	๒,๖๔๔	๒,๘๓๖	๕,๔๘๐
๓๖ ปี	๒,๔๙๑	๒,๘๔๑	๕,๓๓๒	๔๑ ปี	๒,๖๔๔	๒,๙๔๒	๕,๕๘๖
๓๗ ปี	๒,๑๒๕	๒,๕๕๔	๔,๕๗๙	๔๒ ปี	๒,๑๔๐	๒,๒๘๘	๔,๔๒๘
๓๘ ปี	๒,๐๙๑	๒,๒๘๓	๔,๓๗๔	๔๓ ปี	๒,๐๓๓	๒,๒๙๓	๔,๓๒๖
๓๙ ปี	๑,๗๙๘	๒,๑๗๕	๓,๙๗๓	๔๔ ปี	๑,๗๗๐	๒,๑๒๔	๓,๘๙๔
๔๐ ปี	๑,๗๐๘	๑,๙๘๖	๓,๖๙๔	๔๕ ปี	๑,๕๘๘	๑,๙๔๘	๓,๕๓๖
๔๑ ปี	๑,๖๐๕	๑,๙๓๐	๓,๕๓๕	๔๖ ปี	๑,๔๗๘	๑,๘๓๑	๓,๓๐๙
๔๒ ปี	๑,๔๙๖	๑,๘๖๘	๓,๓๖๔	๔๗ ปี	๑,๔๔๑	๑,๗๕๙	๓,๒๐๐
๔๓ ปี	๑,๓๒๗	๑,๕๕๔	๒,๘๘๑	๔๘ ปี	๑,๓๕๙	๑,๖๐๕	๒,๙๖๔
๔๔ ปี	๑,๑๑๘	๑,๓๓๘	๒,๔๕๖	๔๙ ปี	๙๘๔	๑,๓๘๓	๒,๓๖๗
๔๕ ปี	๙๙๓	๑,๑๗๘	๒,๑๗๑	๕๐ ปี	๘๗๖	๑,๒๖๖	๒,๑๔๒
๔๖ ปี	๘๐๕	๑,๐๐๓	๑,๘๐๘	๕๑ ปี	๗๕๓	๙๓๐	๑,๖๘๓
๔๗ ปี	๗๖๖	๙๗๒	๑,๗๓๘	๕๒ ปี	๖๓๑	๑,๐๕๒	๑,๖๘๓
๔๘ ปี	๕๙๕	๘๕๐	๑,๔๔๕	๕๓ ปี	๖๒๒	๘๒๐	๑,๔๔๒
๔๙ ปี	๕๗๑	๗๖๗	๑,๓๓๘	๕๔ ปี	๕๐๙	๗๔๓	๑,๒๕๒
๕๐ ปี	๔๕๐	๗๓๙	๑,๑๘๙	๕๕ ปี	๔๒๐	๕๙๐	๑,๐๑๐
๕๑ ปี	๓๒๗	๕๙๙	๙๒๖	๕๖ ปี	๒๙๔	๔๙๖	๗๙๐
๕๒ ปี	๒๒๗	๔๐๕	๖๓๒	๕๗ ปี	๒๐๘	๓๔๙	๕๕๗
๕๓ ปี	๑๕๔	๒๙๕	๔๔๙	๕๘ ปี	๑๖๐	๒๖๔	๔๒๔
๕๔ ปี	๑๑๔	๒๐๙	๓๒๓	๕๙ ปี	๑๐๗	๑๗๓	๒๘๐
๕๕ ปี	๖๖	๑๒๑	๑๘๗	๖๐ ปี	๕๓	๙๖	๑๔๙
๕๖ ปี	๓๗	๘๗	๑๒๔	๖๑ ปี	๓๑	๕๖	๘๗
๕๗ ปี	๒๑	๕๒	๗๓	๖๒ ปี	๑๖	๔๒	๕๘
๕๘ ปี	๑๔	๒๖	๔๑	๖๓ ปี	๘	๒๒	๓๐
๑๐๐ ปี	๖	๘	๑๔	มากกว่า ๑๐๐ ปี	๑๓	๓๗	๕๐

ที่มา : <http://stat.dopa.go.th/> ณ วันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ตารางที่ ๔ แสดงสถิติประชากรจำแนกตามกลุ่มวัยและเพศจังหวัดอุทัยธานี

ประชากรจังหวัดอุทัยธานี	ชาย	หญิง	รวม
ปฐมวัย (๐-๕ ปี)	๓๒,๘๗๑	๓๐,๗๙๕	๖๓,๖๖๖
วัยนักเรียน (๖-๑๔ ปี)	๑๘,๕๖๘	๑๗,๒๐๙	๓๕,๗๗๗
วัยรุ่น/นักศึกษา (๑๕-๒๑ปี)	๑๖,๑๕๙	๑๕,๐๓๕	๓๑,๑๙๔
วัยทำงาน (๑๕-๕๙ ปี)	๑๐๖,๑๓๗	๑๐๗,๗๘๖	๒๑๓,๙๒๓
วัยสูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป)	๒๔,๕๓๕	๓๐,๖๙๕	๕๕,๒๓๐

ที่มา : <http://odpcn.ddc.moph.go.th/> ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

จังหวัดอุทัยธานี ปีการศึกษา ๒๕๖๑ (ข้อมูล ณ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๑) มีจำนวนโรงเรียนรวมทั้งสิ้น ๒๕๐ แห่ง ซึ่งอำเภอบ้านไร่มีจำนวนโรงเรียนมากที่สุด ๖๒ แห่ง รองลงมาคืออำเภอหนองฉาง ๓๗ แห่ง มีจำนวนห้องเรียนรวมทั้งสิ้น ๒,๖๓๑ ห้อง เป็นจำนวนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๒,๒๒๘ ห้อง และระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๔๐๓ ห้อง ซึ่งอำเภอบ้านไร่มีจำนวนห้องเรียนมากที่สุด จำนวน ๖๑๗ ห้อง รองลงมาคืออำเภอหนองฉาง จำนวน ๕๒๓ ห้อง

จำนวนครู รวมทั้งสิ้น ๓,๕๘๙ คน และจำนวนนักเรียน รวมทั้งสิ้น ๕๐,๑๐๒ คน เป็นจำนวนนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา จำนวน ๓๑,๒๒๒ คน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑๔,๖๕๑ คน ระดับอาชีวศึกษา จำนวน ๓,๗๐๓ คน และระดับอุดมศึกษา จำนวน ๕๒๖ คน ซึ่งอำเภอบ้านไร่มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด จำนวน ๑๐,๖๒๘ คน รองลงมาคืออำเภอหนองฉาง จำนวน ๑๐,๕๑๙ คน เฉลี่ยครู ๑ คน ต่อ นักเรียน ๑๔ คน

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนโรงเรียน จำนวนนักเรียน จำนวนห้องเรียน จำนวนครู ในแต่ละสังกัด เป็นรายอำเภอ จังหวัดอุทัยธานี ปีการศึกษา ๒๕๖๑

อำเภอ	สังกัด	โรงเรียน (แห่ง)	นักเรียน (คน)	ห้องเรียน (ห้อง)	ครู (คน)
เมือง	สพม.๔๒	๓	๒,๔๐๘	๗๗	๑๖๓
	สพป.อน.๑	๒๔	๒,๕๗๖	๒๒๗	๑๕๒
	สช.	๕	๑,๙๘๗	๖๖	๗๗
	อาชีวศึกษา	๓	๓,๗๐๓	-	๕๕๑
ทัพทัน	สพม.๔๒	๒	๑,๒๔๗	๓๙	๑๐๑
	สพป.อน.๑	๒๔	๒,๗๐๗	๒๒๕	๑๗๙
	สช.	๑	๘๙	๓	๔

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

อำเภอ	สังกัด	โรงเรียน (แห่ง)	นักเรียน (คน)	ห้องเรียน (ห้อง)	ครู (คน)
สว่างอารมณ์	สพม.๔๒ สพป.อน.๑	๒ ๒๕	๗๕๒ ๓,๓๑๘	๒๗ ๒๓๗	๕๕ ๒๐๙
หนองขาหย่าง	สพม.๔๒ สพป.อน.๑	๒ ๑๒	๕๔๓ ๖๔๖	๓๑ ๙๔	๕๔ ๔๙
หนองฉาง	สพม.๔๒ สพป.อน.๒ สช.	๓ ๓๒ ๒	๒,๘๖๘ ๕,๐๑๔ ๒,๖๓๗	๘๙ ๓๖๓ ๗๑	๑๖๐ ๓๒๒ ๙๔
บ้านไร่	สพม.๔๒ สพป.อน.๒ สช. สกอ.	๕ ๕๒ ๔ ๑	๒,๖๔๘ ๖,๖๖๘ ๗๘๖ ๕๒๖	๘๕ ๔๙๘ ๓๔ -	๑๘๑ ๕๒๘ ๓๔ ๓๒
ลานสัก	สพม.๔๒ สพป.อน.๒ สช.	๒ ๓๑ ๑	๙๙๙ ๕,๘๒๐ ๓๒	๓๔ ๒๙๑ ๓	๖๖ ๓๙๘ ๔
ห้วยคต	สพม.๔๒ สพป.อน.๒	๒ ๑๓	๕๑๗ ๑,๖๑๑	๒๑ ๑๑๖	๔๙ ๑๒๗
รวม		๒๕๐	๕๐,๑๐๒	๒,๖๓๑	๓,๕๘๙

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาลำดับจตุรตถ์ธานี ปี พ.ศ.๒๕๖๑ <https://sites.google.com> ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

๔.๒ การสาธารณสุข

จังหวัดอุทัยธานี มีจำนวนสถานพยาบาล ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ทั้งหมด ๒๐๕ แห่ง โดยแบ่งเป็น โรงพยาบาลของรัฐ ๘ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๙๔ แห่ง สถานีอนามัย ๑ แห่ง และคลินิกทุกประเภท ๑๐๒ แห่ง และมีจำนวนเตียงทั้งหมด ๗๒๐ เตียง

จำนวนเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ของจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.๒๕๕๙ (ข้อมูล ณ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙) มีจำนวนแพทย์ ๖๗ คน แพทย์เฉพาะทาง ๔๔ คน ทันตแพทย์ ๓๔ คน เภสัชกร ๔๖ คน และพยาบาล ๖๗๕ คน โดยอำเภอเมืองอุทัยธานี มีจำนวนแพทย์ แพทย์เฉพาะทาง ทันตแพทย์ เภสัชกร และพยาบาลมากที่สุด และมีอัตราแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๒,๙๘๑ ทันตแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๙,๗๓๒ เภสัชกรต่อประชากร ๑ : ๗,๑๙๔ และพยาบาลต่อประชากร ๑ : ๔๙๐

จำนวนและอัตราป่วยของผู้ป่วยนอก ตามกลุ่มสาเหตุการป่วย ๑๐ อันดับแรก ปี พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ พบว่า สาเหตุการป่วยตามกลุ่มโรคในแต่ละปีไม่แตกต่างกัน โดยในปี ๒๕๕๘ มีโรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก มีจำนวนผู้ป่วยนอกมากที่สุด ๑๓๕,๐๖๙ คน รองลงมาคือ โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงร่างและเนื้อเยื่อเสริม ๑๑๗,๖๗๔ คน และโรคระบบหายใจ โรคระบบไหลเวียนเลือด ตามลำดับ

จำนวนและอัตราป่วยของผู้ป่วยในตามสาเหตุการป่วย ๑๐ อันดับแรก ปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๘ พบว่า ความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึมอื่นๆ มีจำนวนผู้ป่วยในมากที่สุด ๑๑,๔๒๗ คน รองลงมา คือ โรคความดันโลหิตสูง ๙,๔๖๕ คน และโรคระบบกล้ามเนื้อ โรคเบาหวาน ตามลำดับ

จำนวนการตาย จำแนกตามสาเหตุการตาย และเพศ ของจังหวัดอุทัยธานี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘ จากมรณะบัตร พบว่าสาเหตุการตายที่มากที่สุด คือ มะเร็งทุกชนิด ๓๒๘ คน รองลงมา คือ โรคปอดบวม ปอดอักเสบ ๒๘๙ คน และโรคหลอดเลือดสมอง โรคหัวใจขาดเลือด ตามลำดับ ซึ่งจำนวนและอัตราการตายส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนและอัตราการตายต่อประชากรแสนคนจำแนกตามสาเหตุการตายและเพศ จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘

สาเหตุการตาย	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
รวม	๑,๓๓๔	๔๐๖.๖๖	๑,๓๒๑	๔๐๑.๖๑	๑,๔๓๑	๔๓๔.๒๕
๑. มะเร็งทุกชนิด	๓๒๗	๙๙.๖๘	๓๐๔	๙๒.๕๒	๓๒๘	๙๙.๕๓
๒. โรคปอดบวม ปอดอักเสบ	๑๗๐	๕๓.๘๒	๒๒๔	๖๙.๖๒	๒๘๙	๘๗.๗๐
๓. โรคหลอดเลือดสมอง	๒๐๓	๖๑.๘๘	๑๘๕	๕๖.๒๔	๒๒๔	๖๗.๙๗
๔. โรคหัวใจขาดเลือด	๑๒๗	๓๘.๗๒	๑๑๙	๓๖.๑๘	๑๓๓	๔๐.๓๖
๕. ติดเชื้อ / โลหิตเป็นพิษ	๙๓	๒๘.๓๕	๑๑๕	๓๔.๙๖	๑๒๕	๓๗.๙๓
๖. สาเหตุจากภายนอกอื่นๆ ที่ทำให้ป่วยหรือตาย	๑๑๒	๓๔.๑๔	๘๙	๒๗.๐๖	๑๐๖	๓๒.๑๗
๗. โรคไต	๖๘	๒๐.๗๓	๗๕	๒๒.๘๐	๗๖	๒๓.๐๖
๘. อุบัติเหตุจากรถ	๙๖	๒๙.๒๗	๙๗	๒๙.๔๙	๔๘	๑๔.๕๗
๙. โรคความดันโลหิตสูง	๔๘	๑๔.๖๓	๔๔	๑๓.๓๘	๕๔	๑๖.๓๙
๑๐. โรคตับ	๙๐	๒๗.๔๔	๖๕	๑๙.๕๖	๔๘	๑๔.๕๗

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี

๔.๓ อาชญากรรม

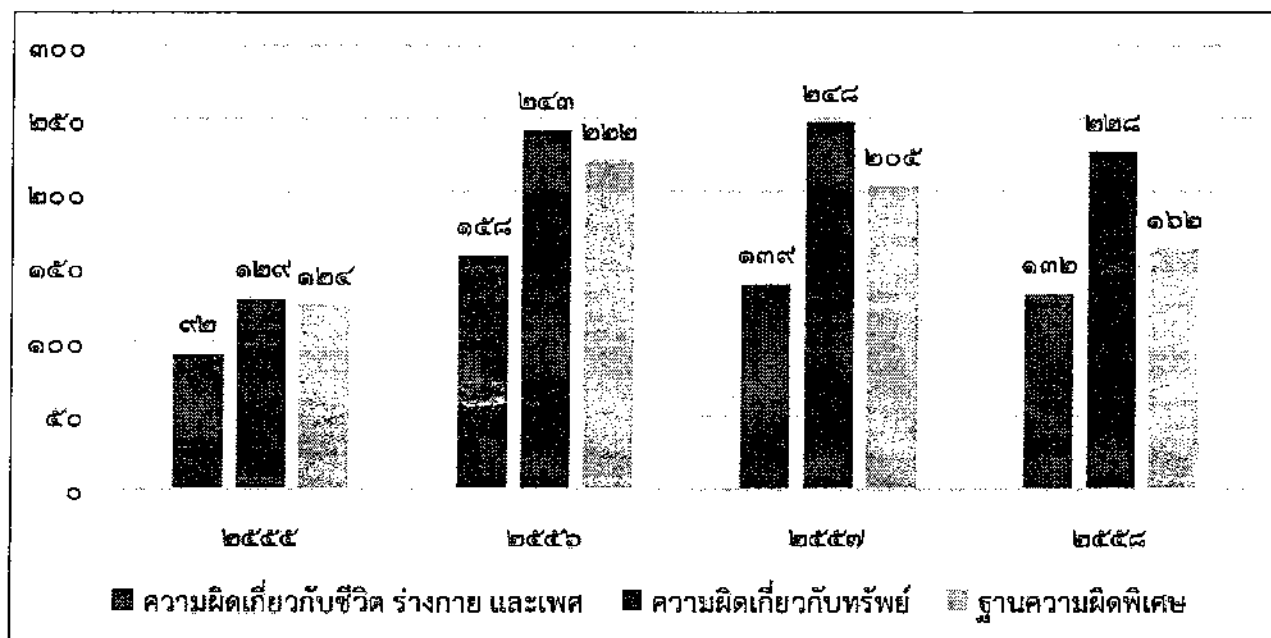
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จังหวัดอุทัยธานีมีสถานภาพอาชญากรรมในหลายด้าน แต่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับหน่วยภาคใหญ่ การวิเคราะห์ความมั่นคงจะเป็นการนับสถิติตามฐานความผิดในคดีอาญา ซึ่งถือได้ว่าเป็นหนึ่งในเรื่องที่จังหวัดอุทัยธานีให้ความสำคัญมาโดยตลอด เพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดคดีหรือเพื่อป้องกันให้เกิดเหตุการณ์ความผิดที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาน้อยที่สุด

การวิเคราะห์แบบเป็นเนื้อหากลุ่มคดี ๔ กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ๑) คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ๒) คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ๓) ฐานความผิดพิเศษ และ ๔) คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย พิจารณาการรับแจ้งคดีอาญา ๓ กลุ่ม ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และฐานความผิดพิเศษ ย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่าคดีอาญาส่วนใหญ่ของจังหวัดอุทัยธานี เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

รูปที่ ๒ การรับแจ้ง คดีอาญา ๓ กลุ่ม ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘

(คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ/คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์/ฐานความผิดพิเศษ)

ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดอุทัยธานี

๔.๔ ยาเสพติด

การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดอุทัยธานีที่ผ่านมานั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีได้ดำเนินการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลมาโดยตลอด ด้วยวิธีการส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานของรัฐภายในจังหวัดในการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น อุดหนุนงบประมาณในการดำเนินการให้กับศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดอุทัยธานี กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุทัยธานี ร่วมกับสถาบันการศึกษามัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี ป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการตรวจปัสสาวะนักเรียน นักศึกษาเพื่อหาสารเมทแอมเฟตามีนและกัญชา และร่วมกับเรือนจำจังหวัดอุทัยธานี ตรวจปัสสาวะผู้ต้องขังเพื่อหาสารเมทแอมเฟตามีน นอกจากนี้ ยังมีการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเมทแอมเฟตามีนในกลุ่มข้าราชการและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีเป็นประจำทุกปี เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในองค์กร อีกทั้ง สำหรับในกลุ่มประชาชนทั่วไป หากมีการแพร่ระบาดรุนแรงมากขึ้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี อาจใช้วิธีการ Re - x ray กลับมาใช้เหมือนที่เคยใช้ได้ผลในอดีตที่ผ่านมา

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ภายใต้มาตรา ๑๗ (๒๗) การส่งเสริมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาสมาโดยตลอด และได้กำหนดแนวนโยบายทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ดังนี้

กลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส (ผู้พิการ)

การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ผ่านมาได้ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรผู้สูงอายุ โดยเฉพาะสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ประจำจังหวัดอุทัยธานีซึ่งมี จำนวน ๘๔ ชมรม ใน ๘ อำเภอ มีสมาชิก จำนวน ๑๕,๗๓๓ คน จะจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับแกนนำผู้สูงอายุ เพื่อหา รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนชราในจังหวัดอุทัยธานีที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดปัญหาการถูกทอดทิ้ง สำหรับผู้สูงอายุที่บุตรหลานไปทำงานในต่างพื้นที่ โดยให้ผู้สูงอายุดูแลซึ่งกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เพื่อลด ปัญหาสุขภาพจิตให้กับประชาชนในกลุ่มคนวัยชรา นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในวัน ผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปี สำหรับในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙ ได้สนับสนุนให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อุทัยธานี ผ่านกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพจังหวัดอุทัยธานี ให้ผลิตบุคลากรอบรมผู้ช่วยเหลือดูแลผู้พิการและผู้สูงอายุ (Care Giver) ที่ติดบ้าน ติดเตียงครบครอบคลุมทุกพื้นที่ทุกตำบลในจังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๓๔๒ คน เพื่อรองรับ การดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว (Long term care) ที่จะดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๓ นครสวรรค์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี และองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป สำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุได้ ร่วมมือกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๓ นครสวรรค์ จัดตั้งกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพจังหวัดอุทัยธานี เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบหน่วยบริการสาธารณสุขให้ผู้พิการและผู้สูงอายุที่อยู่ในระยะจำเป็นที่ต้องฟื้นฟู สมรรถภาพ สามารถเข้าถึงการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพและกายอุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่จำเป็นครอบคลุม กลุ่มเป้าหมายทุกคนและทุกพื้นที่ในจังหวัด พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรผู้สูงอายุ และ องค์การผู้พิการคู่ขนานไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปพร้อม ๆ กัน

กลุ่มสตรี

ที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ได้ส่งเสริมสนับสนุนสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม องค์การสตรี คือ คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดอุทัยธานี (กพสจ.อน.) ในการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำให้กับกลุ่ม สตรี รวมทั้งการระบอบอาชีพ ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล และทุกอำเภอ ซึ่งส่งผลให้กลุ่มสตรีของ จังหวัดอุทัยธานีมีความเข้มแข็งมากขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้ ได้ดำเนินการโดยการอุดหนุนงบประมาณที่คณะกรรมการ พัฒนาสตรีจังหวัดอุทัยธานี (กพสจ.อน.) ได้เสนอขอรับการสนับสนุนในทุก ๆ ปี

กลุ่มเด็ก

ที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ยังขาดการสนับสนุนประชากรกลุ่มนี้ เนื่องจากมี หน่วยงานที่รองรับและดำเนินการภายใต้กฎหมายอยู่แล้ว คือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ก็ยังเล็งเห็นความสำคัญของประชากรกลุ่มนี้ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญ ของประเทศชาติในอนาคต ปัจจุบันจึงได้ริเริ่มดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) จัดทำ โครงการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมภายใต้สามภาคส่วน คือ ภาครัฐ ภาคประชาสังคม และ ภาควิชาการ ขับเคลื่อนกำหนดข้อเสนอนโยบายพัฒนาเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม ด้านเด็กและเยาวชน ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดอุทัยธานีมีการคมนาคมและขนส่ง ระหว่างอำเภอและจังหวัดต่าง ๆ ได้ ๒ ทาง คือ ทางบกและทางน้ำ ดังนี้

ทางบก การคมนาคมทางบกเป็นที่นิยมของประชากรส่วนใหญ่ เนื่องจากมีเส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างอำเภอและจังหวัดต่าง ๆ ที่ใกล้เคียง จังหวัดอุทัยธานี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินสายเอเชีย ๒๒๒ กิโลเมตร ซึ่งการคมนาคมขนส่งที่ใช้ติดต่อระหว่างจังหวัดหรือภายใน สามารถใช้โดยทางรถยนต์ทางเดียว โครงข่ายถนนปัจจุบันมีทางหลวงจังหวัดและทางหลวงชนบท เส้นทางสำคัญๆ สรุปได้ ดังนี้

ทางหลวงหมายเลข	เชื่อมโยงระหว่าง	ระยะทาง (กม.)
๓๓๓	อุทัยธานี-ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑	๑๕.๖
๑๐๙๐	อุทัยธานี-อ.ลานสัก	๕๗.๗
๓๐๑๑	อุทัยธานี-อ.บ้านไร่	๗๘.๗
๓๒๒๑	อุทัยธานี-อ.ทัพทัน	๑๕.๙

ทางหลวงหมายเลข	เชื่อมโยงระหว่าง	ระยะทาง (กม.)
๓๒๒๐	อุทัยธานี-อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์	๑๘.๐
๓๒๖๕	อุทัยธานี-อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท	๑๒.๒
๓๑๘๓	อุทัยธานี-อ.วัดสิงห์ จ.ชัยนาท	๑๙.๕
๓๓๑๙	อ.ทัพทันอุทัยธานี-อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์	๑๗.๙
๓๐๑๓	อ.ทัพทันอุทัยธานี - อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์	๕๕.๖
๓๒๑๑	อ.บ้านไร่อุทัยธานี-อ.หันคา จ.ชัยนาท	๕๕.๒
๓๒๓๐	อ.บ้านไร่อุทัยธานี-อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี	๑๓.๓
๓๒๘๒	อ.บ้านไร่อุทัยธานี-อ.ลานสัก	๕๕.๒
๓๔๕๖	อ.ลานสักอุทัยธานี-อ.สว่างอารมณ์ จ.อุทัยธานี	๓๔

ทางน้ำ มีแม่น้ำสามารถใช้สัญจรติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ได้ คือ แม่น้ำสะแกกรังไหลผ่านตัวจังหวัดไปบรรจบแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท แต่ไม่เป็นที่นิยมของประชากรมากนัก เนื่องจากฤดูแล้งลำน้ำจะมีน้ำน้อยหรือบางช่วงก็แห้งทำให้ไม่สามารถเดินทางได้

๕.๒ การไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอุทัยธานี มีหน้าที่บริการจำหน่ายไฟฟ้าแก่ประชาชนในจังหวัดอุทัยธานี สถิติผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าของจังหวัดอุทัยธานี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการใช้พลังงานไฟฟ้าอยู่ที่ ๒๗๗,๕๙๗,๕๐๘ KWh ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในบ้านอยู่อาศัยมีการใช้พลังงานมากที่สุดอยู่ที่ ๑๕๗,๗๕๙,๙๗๑ KWh หรือ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๓ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมด รองลงมา คือ ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในกิจการขนาดเล็ก โดยมีปริมาณการใช้อยู่ที่ ๔๙,๘๔๗,๑๗๕ KWh คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๖ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมด ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในกิจการขนาดกลาง โดยมีปริมาณการใช้อยู่ที่ ๓๘,๐๙๕,๓๒๑ KWh คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๒ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมด ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในกิจการขนาดใหญ่

โดยมีปริมาณการใช้อยู่ที่ ๒๔,๔๕๔,๓๗๑ KWh คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๑ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมด และปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าอื่น ๆ โดยมีปริมาณการใช้ อยู่ที่ ๗,๔๔๐,๒๗๐ KWh คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๘ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมด และในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ อยู่ที่ร้อยละ ๕.๖๘

ตารางที่ ๗ แสดงสถิติผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
จำแนกตามประเภทผู้ใช้ จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙

ประเภทผู้ใช้	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๙๗,๕๗๑	๙๙,๙๓๕	๑๐๒,๒๔๕	๑๐๔,๒๖๘
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	๒๕๑,๑๑๐,๕๖๙	๒๕๑,๘๑๖,๔๑๘	๒๖๒,๖๘๙,๖๖๐	๒๗๗,๕๙๗,๕๐๘
บ้านอยู่อาศัย	๑๓๙,๑๖๔,๓๐๔	๑๔๓,๘๐๙,๑๓๒	๑๕๐,๕๕๓,๖๖๕	๑๕๗,๗๕๙,๙๗๑
กิจการขนาดเล็ก	๓๙,๔๔๓,๘๓๗	๔๑,๙๐๐,๖๓๑	๔๔,๘๓๑,๗๘๗	๔๙,๘๔๙,๑๗๕
กิจการขนาดกลาง	๓๘,๒๖๙,๓๓๓	๓๔,๓๐๕,๑๕๐	๓๔,๘๖๖,๒๘๐	๓๘,๐๙๕,๓๒๑
กิจการขนาดใหญ่	๒๒,๖๒๒,๒๓๔	๒๒,๖๖๑,๘๗๐	๒๔,๒๐๐,๖๕๕	๒๔,๕๕๕,๗๗๑
อื่นๆ	๑๑,๖๑๐,๘๖๑	๙,๑๓๙,๖๓๕	๘,๒๕๒,๒๗๕	๗,๕๔๐,๒๗๐

(ที่มา : [http:// uthaithani.go.th/](http://uthaithani.go.th/) ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

๕.๓ การประปา

จังหวัดอุทัยธานีมีสำนักงานผลิตประปาขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คือ การประปาส่วนภูมิภาค สาขาอุทัยธานี จากสถิติผู้ใช้น้ำของการประปาส่วนภูมิภาคของจังหวัดอุทัยธานี ในปี ๒๕๕๘ มีการใช้น้ำประปาที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ โดยมีผู้ใช้น้ำประปาเพิ่มขึ้นจำนวน ๓๙๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๙ นอกจากนี้ยังมีระบบประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประปาหมู่บ้าน ตั้งอยู่ในทุกพื้นที่ของหมู่บ้านและตำบลอีกด้วย

ตารางที่ ๘ แสดงสถิติผู้ใช้น้ำ ปริมาณการผลิต และการจำหน่ายของการประปาส่วนภูมิภาค
จังหวัดอุทัยธานี ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙

รายการ	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	๗,๗๗๖	๘,๐๖๗	๘,๓๔๓	๘,๗๓๔	๙,๒๓๗
ปริมาณน้ำผลิตจริง (ลูกบาศก์เมตร)	๒,๐๓๓,๙๖๑	๒,๑๔๗,๒๙๕	๒,๑๗๒,๓๖๖	๒,๓๑๑,๑๖๕	๒,๕๐๐,๐๐๐
ปริมาณน้ำขาย (ลูกบาศก์เมตร)	๑,๖๖๓,๔๑๗	๑,๗๕๓,๓๗๕	๑,๗๗๐,๒๙๒	๑,๘๖๗,๙๙๖	๒,๐๐๐,๐๐๐

ที่มา : ข้อมูลการประปาส่วนภูมิภาค จากแผนพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ทบทวน <http://www.uthaithani.go.th/>

๕.๔ โทรศัพท์

การติดต่อสื่อสารในจังหวัดอุทัยธานี มีความสะดวกมากขึ้น โดยมีชุมสายโทรศัพท์ และเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์ไร้สาย ระบบ GSM , DTAC , และ TRUE ครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ พบข้อจำกัดในบางพื้นที่ของอำเภอบ้านไร่และอำเภอลานสัก จะไม่สามารถติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ไร้สายได้

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง

จังหวัดอุทัยธานี มีที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน ๑๐ แห่ง คือ ที่ทำการไปรษณีย์อุทัยธานี ที่ทำการไปรษณีย์ทัพทัน ที่ทำการไปรษณีย์บ้านไร่ ที่ทำการไปรษณีย์เมืองกาฐ์ ที่ทำการไปรษณีย์ลานสัก ที่ทำการไปรษณีย์สว่างอารมณ์ ที่ทำการไปรษณีย์หนองขาหย่าง ที่ทำการไปรษณีย์หนองฉาง ที่ทำการไปรษณีย์ห้วยคต และที่ทำการไปรษณีย์เขาบางแกรก นอกจากนี้ยังมีบริษัทขนส่งเอกชนอีกหลายแห่งกระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ เช่น บริษัท SCG EXPRESS บริษัท FLASH EXPRESS และบริษัท CERRY EXPRESS

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

สภาพการทำเกษตรแบ่งเป็น ๒ เขต ตามลักษณะการชลประทานโดยเขตชลประทาน ส่วนใหญ่ทำนาเป็นหลักและมีการปลูกไม้ผลพืชผักและพืชไร่อายุสั้นเป็นบางพื้นที่ ได้แก่ เขตอำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอหนองฉาง อำเภอทัพทัน อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอลานสัก ส่วนนอกเขตชลประทาน พื้นที่ส่วนใหญ่ทำนาและปลูกพืชไร่โดยอาศัยน้ำฝน ได้แก่ ในเขตอำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต และอำเภอทัพทัน และบางส่วนของอำเภอลานสัก อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอหนองขาหย่าง และอำเภอห้วยคต ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรดโรงงาน

ตารางที่ ๙ แสดงพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ปีเพาะปลูก ๒๕๕๙/๒๕๖๐

รายการ	ปีเพาะปลูก ๒๕๕๙/๒๕๖๐		
	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
ข้าวนาปี	๕๖๕๕,๓๔๐	๓๐๖๗,๕๓๗.๓	๖๔๙.๖๖๖
ข้าวนาปรัง	๑,๗๙๔,๖๓๓	๑,๒๖๖,๙๖๖	๖๙๙.๘๘๔
อ้อยโรงงาน	๕,๖๖๓,๗๓๖	๒,๘๔๙,๙๗๑	๕๐.๓๐๘.๖๗
มันสำปะหลัง	๓,๘๗๗,๗๒๐	๓,๔๕๓,๕๕๕.๔	๘๙.๖๕๓
ยางพารา	๓๒,๑๒๔	๓,๔๕๖	๑๐๗.๕
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑,๒๔๔,๐๐๖	๑,๑๐,๔๐๗	๘๘๕.๔๘
สับปะรดโรงงาน	๒๓,๗๑๖	๔๐,๐๐๔	๑,๕๙๖.๕๑

(ที่มา : [http:// uthaithani.go.th/](http://uthaithani.go.th/) ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

ตารางที่ ๑๐ แสดงพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ปีเพาะปลูก ๒๕๖๐/๒๕๖๑ (ต่อ)

รายการ	ปีเพาะปลูก ๒๕๖๐/๒๕๖๑		
	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
ข้าวนาปี	๕๓๑๑,๗๖๖	๓๗๖,๕๙๘๗	๗๑๕.๘๕๕
ข้าวนาปรัง	๔๐,๗๒๒	๓๗,๘๐๕	๙๒๕.๔๔
อ้อยโรงงาน	๓๔๘,๗๕๕	๒,๘๐๖,๓๖๘	๘๐๖.๕๖๒๔
มันสำปะหลัง	๒๕๐๔,๘๐๘	๕๙๖,๕๕๖	๒๓๖.๖๖
ยางพารา	๓๓,๘๖๘	๓,๖๘๒	๑๐๘.๖
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๐๖,๘๗๐	๘๖,๓๔๓	๘๐๗.๖๖
สับปะรดโรงงาน	๒๘,๖๔๒	๔๕,๖๖๒	๑๖๑.๕๙๕

(ที่มา : [http:// uthaithani.go.th/](http://uthaithani.go.th/) ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

สินค้าเกษตรหลัก ๓ อันดับแรก ได้แก่ ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง

ข้าว จังหวัดอุทัยธานีมีเนื้อที่ปลูกข้าวมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยข้าวนาปีมีเนื้อที่ปลูกมากที่สุดที่อำเภอทัพทัน และข้าวนาปรังอยู่ที่อำเภอหนองฉาง ช่วงปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐ ถือว่าให้ผลผลิตอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ยังคงอยู่ในระยะปีหาราคาข้าวตกต่ำ เนื่องจากการแข่งขันของผู้ผลิตในแต่ละพื้นที่ การกดราคาจากโรงสี ในช่วงที่ผลผลิตข้าวออกมามาก รวมถึงกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้นของประเทศผู้ผลิตและส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลกอย่าง เวียดนาม อินเดีย ปากีสถาน ทั้งนี้ข้าวยังคงเป็นสินค้าที่มีโอกาสของราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ จากคำสั่งซื้อของตลาดข้าวต่างประเทศ อย่างประเทศอิหร่าน กลุ่มประเทศในตะวันออกกลางที่มีการกลับมาซื้อข้าวไทยอีกครั้ง ดังนั้น การปรับเพิ่มราคาข้าวภายในประเทศ จึงมีแนวโน้มที่มากขึ้นตามความต้องการของตลาดในต่างประเทศ จังหวัดอุทัยธานี ผลิตทั้งข้าวนาปีและข้าวนาปรัง จากข้อมูลพบว่า ข้าวนาปีมีผลผลิตเฉลี่ยค่อนข้างคงที่ อยู่ระหว่าง ๖๕๐-๗๐๐ กก./ไร่ ซึ่งในปี ๒๕๕๘ และ ปี ๒๕๕๙ มีผลผลิตเฉลี่ยต่ำกว่าปี ๒๕๖๐ เนื่องจากเกิดภาวะแห้งแล้ง ในขณะที่ปี ๒๕๖๐ มีปริมาณน้ำเพียงพอ (น้ำฝน) ต่อการเพาะปลูก ส่วนข้าวนาปรัง ผลผลิตเฉลี่ยแปรผันตามปัจจัยและสภาพแวดล้อม โดยในปี ๒๕๕๘ มีผลผลิตเฉลี่ยต่ำกว่าปี ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม ราคาข้าวนาปีและข้าวนาปรังที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐ ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งพบว่าอยู่ระหว่าง ๖ - ๗ บาท เนื่องจากลานตาก และ/หรือ โรงสีเป็นผู้กำหนดราคาซื้อ

อ้อย มีเนื้อที่ปลูกมากเป็นอันดับสอง โดยมีเนื้อที่ปลูกมากที่สุดที่อำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต และอำเภอลานสัก ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม มีจำนวนพื้นที่เก็บเกี่ยว/ให้ผลผลิตมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ผลผลิตเฉลี่ยมีแนวโน้มสูงขึ้นอยู่ที่ประมาณ ๑๐,๐๐๐ กก./ไร่ และราคาเฉลี่ยปี ๒๕๕๙ สูงกว่าปี ๒๕๕๘ และ ปี ๒๕๖๐ ทั้งนี้ราคาขึ้นอยู่กับการความต้องการของตลาดและคุณภาพของผลผลิต

มันสำปะหลัง มีเนื้อที่ปลูกมากเป็นอันดับที่สาม โดยมีเนื้อที่ปลูกมากที่สุดที่อำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก และอำเภอสว่างอารมณ์ ตามลำดับ ในขณะที่ผลผลิตเฉลี่ยในภาพรวมของจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๕๘ - ปี ๒๕๖๐ ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ราคามันสำปะหลังไม่คงที่ โดยมีราคาเฉลี่ยปี ๒๕๕๘ และ ๒๕๖๐ สูงกว่าปี ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๙ ได้รับผลกระทบจากการลดการนำเข้าของจีน เนื่องจากจีนอนุญาตให้ใช้ข้าวโพดในประเทศเพื่อผลิต แอลกอฮอล์ทดแทนมันสำปะหลังที่นำเข้าจากไทย (กว่าร้อยละ ๔๕ ของผลผลิตมันสดทั้งปีของไทยส่งออกไปจีน) ในขณะที่จังหวัดอุทัยธานีมีอัตราการผลิตที่เพิ่มขึ้น

สินค้าเกษตรรอง เนื้อที่เพาะปลูกและราคาผลผลิตเฉลี่ย มีความผันผวนและมีความเสี่ยงสูง ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรดโรงงาน

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ช่วงปีการผลิต ๒๕๕๘-๒๕๖๐ เนื้อที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น ๑ มากกว่ารุ่น ๒ โดยอำเภอที่มีเนื้อที่ปลูกมากที่สุดคือ อำเภอบ้านไร่ (ข้าวโพดรุ่น ๑) และอำเภอหนองฉาง (ข้าวโพดรุ่น ๒) หากพิจารณาผลผลิตเฉลี่ย พบว่า ข้าวโพดรุ่น ๑ มีปริมาณมากกว่ารุ่น ๒ ในปี ๒๕๕๘ และ ปี ๒๕๕๙ แต่ไม่มีความแตกต่างกันในปี ๒๕๖๐ ทั้งนี้ ในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้รับผลกระทบจากการนำเข้าวัตถุดิบอื่น เพื่อใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ ดังนั้น ราคาจึงขึ้นลงตามกลไกตลาด หรือตามอุปสงค์ อุปทาน นอกจากนี้ การปลูก ข้าวโพดส่วนใหญ่ปลูกในฤดูฝนทำให้ผลผลิตที่ออกมามักมีปัญหาด้านคุณภาพ เกิดเชื้อรา เนื่องจากความชื้นสูงส่งผล ให้ราคาตกต่ำ และทำให้ผู้ซื้อลดราคาให้ต่ำลง ในขณะที่ผลผลิตออกน้อยในช่วงฤดูแล้ง แต่ราคาดีกว่าช่วงฤดูฝน เนื่องจากไม่ค่อยมีปัญหาด้านคุณภาพ ดังนั้น ควรส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา (ในช่วงฤดูแล้ง) จะทำให้ได้ราคาดีกว่าช่วงฤดูฝน

สับปะรดโรงงาน (ขาดข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๕๙) จากข้อมูล โดยมีเนื้อที่ปลูกมากที่สุดอยู่ที่อำเภอบ้านไร่ และ อำเภอยะคต ตามลำดับ เนื้อที่เก็บเกี่ยว/ให้ผลผลิต ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ และราคาขายของสับปะรดโรงงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีจำนวน ๑๓,๗๘๔ ไร่ (ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔,๗๗๕ ก.ก./ไร่ , ราคาขาย ๙.๓ บาท/ก.ก.) ในขณะที่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น เป็นจำนวน ๒๐,๒๖๙ ไร่ (ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔,๖๙๕ ก.ก./ไร่ , ราคาขาย ๓.๗๒ บาท/ก.ก.) ซึ่งจะเห็นว่ามีเนื้อที่การปลูกสับปะรดโรงงานเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ทำให้สับปะรดออกมา ล้นตลาดส่งผลให้ราคาตกต่ำ ทั้งนี้ ควรมีการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นแนวโน้มสถานการณ์ของสับปะรด อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงราคาสินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มไม่มากนัก ราคาสินค้าขึ้นอยู่กับ ความต้องการของตลาดต่างประเทศเป็นหลัก ราคาจึงขึ้นลงตามกลไกตลาด ดังนั้น หากต้องการให้ราคามีแนวโน้มที่ดีขึ้น จำเป็นต้องมีการลดต้นทุนการผลิต การปรับลดและปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ฤดูกาล และความต้องการของตลาด การปรับปรุงกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่ลดการใช้สารเคมี พัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ประมง และปัจจัยการผลิตที่ส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย จัดหา/พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การเพิ่ม ปริมาณการใช้ในประเทศและส่งออกที่เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่มีมูลค่าสูงขึ้น การแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีความ หลากหลาย ภาคเกษตรจำเป็นต้องมีการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตรอย่างจริงจังต่อเนื่อง และให้สอดคล้องกับห่วงโซ่ คุณค่า (value chain) ผลักดันให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต มากขึ้น ปรับลดการใช้สารเคมี เพิ่มพลังและสร้างความเข้มแข็ง การรวมกลุ่ม รวมถึงการน้อมนำศาสตร์พระราชา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่สามารถสร้างความมั่นคงทางรายได้มากกว่าการพึ่งพา การเกษตรเชิงเดี่ยวเพียงอย่างเดียว ซึ่งมีความเสี่ยงสูงจากความผันผวนเรื่องตลาดและราคาสินค้าเกษตร นอกจากนี้ ฐานข้อมูลของพืชแต่ละชนิด ข้อมูลต้นทุนการผลิต กำไร ขาดทุน ตลาดการผลิต ความต้องการของตลาด การคาดการณ์สถานการณ์พืชหลักและพืชรอง การปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพอากาศ จะช่วยให้ สามารถวางแผนการผลิตได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านการเกษตร (เกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัย)

๑. การเตรียมความพร้อมการจัดทำฐานข้อมูลของจังหวัดในเรื่อง ข้าวอินทรีย์จังหวัดอุทัยธานีขึ้น โดยการสำรวจพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีข้อมูลดังนี้

- มีพื้นที่ปลูกทั้งสิ้น ๔,๕๔๕ ไร่ มีเกษตรกรรวมทั้งสิ้น ๒๗๓ ราย
- มีผลผลิตเฉลี่ย ๔๐๐ กิโลกรัม/ไร่
- มีปริมาณผลผลิตรวมข้าวเปลือก ๑,๘๐๐ ตัน/ปี
- ข้าวสารรวม ๑,๐๘๐ ตัน/ปี
- มีชนิดข้าวที่ปลูก ๕ ชนิด ได้แก่ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวมะลิ๑๕ ข้าวมะลิแดง ข้าวหอมนิล และข้าวสินเหล็ก
- มีสัดส่วนการจัดจำหน่ายในตลาดของจังหวัด ร้อยละ ๔๐ นอกจังหวัดอุทัยธานี ร้อยละ ๖๐ แหล่งผลิตอยู่บนพื้นที่ ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอหนองฉาง อำเภอทัพทัน อำเภอสว่างอารมณ์ และอำเภอลานสัก

๒. การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ มีการพัฒนาการสร้างกลุ่มเครือข่ายผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ภายในจังหวัดให้เป็นเอกภาพและเกิดความเข้มแข็ง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดร่วมกับ สำนักงานเกษตรจังหวัด รวมเอากลุ่มวิสาหกิจที่ปลูกข้าวอินทรีย์ ๑๔ กลุ่มย่อยที่กระจายอยู่ในพื้นที่ ๖ รวมเป็นกลุ่มเดียวภายใต้ “กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดอุทัยธานี”

๓. การรับรองมาตรฐาน จังหวัดอุทัยธานีได้รับมาตรฐานอินทรีย์ไทยแลนด์ ของกรมการข้าว ดังนี้

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓๐ ราย ๖๕๘ ไร่
  - ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๓๔ ราย ๙๔๓ ไร่
  - ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐๗ ราย ๘๘๗.๒๕ ไร่
  - ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕๕ ราย ๗๗๘ ไร่
- รวมทั้งสิ้น ๒๒๖ ราย ๓,๒๖๖.๒๕ ไร่

จังหวัดอุทัยธานีมีข้อได้เปรียบด้านทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบกับ กระแสรักสุขภาพ ผู้คนจึงหันมาทานอาหารปลอดภัยมากขึ้น ส่งผลให้เป็นที่ต้องการของตลาด/ผู้บริโภคจำนวนมาก แต่มีสินค้า/อาหารปลอดภัยไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงเป็นโอกาสที่สามารถพัฒนาเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย นอกจากนี้ จังหวัดอุทัยธานีมีความพร้อมด้านเกษตรอินทรีย์ และปัจจัยด้านการตลาดที่ราคาจำหน่ายข้าวอินทรีย์ สูงกว่าข้าวทั่วไป จึงดึงดูดให้เกษตรกรมีความสนใจเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ และ ส่งเสริมให้ผ่านการรับรองตามมาตรฐานอินทรีย์ไทยแลนด์ และอินทรีย์นานาชาติเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี นอกเหนือจาก ข้าวอินทรีย์ ทิศทางการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ควรส่งเสริมเกษตรปลอดภัยด้านอื่น เพื่อเพิ่มความ หลากหลายในชนิดสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น อาทิ เช่น พืชสมุนไพร พืชผักผลไม้ ปลอดภัย หรืออินทรีย์ หรือการรับรองมาตรฐานแบบ PGS (Participatory Guarantee Systems) เพื่อเพิ่มโอกาส ให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงมาตรฐานด้านเกษตรปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ทิศทางการพัฒนา ด้านเกษตรปลอดภัย ควร พัฒนาและส่งเสริมควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว ทั้งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและสุขภาพ เพิ่มพลังและสร้างความเข้มแข็ง การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองในตลาดสินค้าเกษตร และพัฒนาให้สอดคล้องกับห่วงโซ่มูลค่า (value chain) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เกษตรปลอดภัย สังคมอุทัยผาสุก”

๖.๒ การประมง

จังหวัดอุทัยธานี มีการเลี้ยงปลากระชังในลำน้ำสะแกกรัง โดยเฉพาะปลาแรดที่มีรสชาติอร่อย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัด รวมทั้ง ปลานิล ปลาดุกเพียน ปลาสวาย และปลาตะทิม เป็นต้น

จากตารางแสดงจำนวนสัตว์น้ำที่จับได้ แยกตามชนิดสัตว์น้ำ ของจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๐ พบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ปลานิลมีปริมาณที่จับได้มากที่สุดคือ ๓๘๑.๐๑ ตัน ปลาตูกมีปริมาณที่จับได้ ๙๖.๖๔ ตัน และปลาแรดมีปริมาณที่จับได้ ๒๑๕.๔๔ ตัน ตามลำดับ และยังพบว่าปลาตูกและปลาแรดมีแนวโน้มปริมาณที่จับได้เพิ่มขึ้น ส่วนปลานิลกลับมีแนวโน้มปริมาณที่จับได้ลดลง นอกจากนี้ อำเภอที่มีการเลี้ยงปลามากที่สุด คือ อำเภอเมืองอุทัยธานี

ตารางที่ ๑๑ แสดงแสดงจำนวนสัตว์น้ำจืดที่จับได้แยกตามชนิดสัตว์น้ำจืด ของจังหวัดอุทัยธานี

พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๐ (ตัน)

ปี	รวม	ปลา ช่อน	ปลาตูก	ปลา สวาย	ปลา ตะเพียน	ปลานิล	ปลาแรด	ปลา ตะทิม	ปลา สลิิด	อื่นๆ
๒๕๕๕	๒,๑๘๒.๒	๘๖.๕๐	๒๕๘.๐๐	๕๕๙.๐๐	๑๘๒.๕๕	๘๐๑.๕๐	๑๓๕.๐๐	๑๑๖.๐๐	๓๖.๐๐	๕๗.๗๕
๒๕๕๖	๒,๖๙๐.๕	๙๙.๕๖	๓๓๐.๑๐	๓๗๙.๖๐	๕๒๗.๘๓	๙๒๑.๗๓	๑๕๕.๒๕	๑๒๙.๗๐	๘๗.๘๙	๕๙.๕๙
๒๕๕๗	๒,๓๕๘.๕	๘๙.๕๑	๒๒๑.๓๓	๓๕๑.๖๕	๕๗๕.๘๕	๘๒๕.๕๘	๑๓๑.๓๓	๑๒๐.๐๗	๗๘.๖๖	๕๓.๕๖
๒๕๕๘	๒,๓๐๕.๕	๘๘.๕๖	๑๙๙.๑๖	๓๓๘.๑๘	๕๗๐.๒๕	๘๒๑.๓๗	๑๓๘.๒๙	๑๑๘.๘๓	๗๗.๘๕	๕๒.๙๕
๒๕๕๙	๒,๓๕๖.๐	๙๒.๓๐	๒๐๑.๕๗	๓๕๓.๕๓	๕๗๙.๘๖	๘๓๐.๖๕	๑๓๙.๘๓	๑๑๙.๕๖	๗๘.๓๓	๕๕.๑๕
๒๕๖๐	๑,๓๓๓.๒	๑๖.๒๙	๒๑๖.๖๕	๑๖๕.๐๘	๓๕.๗๙	๓๘๑.๐๑	๒๑๕.๔๔	๑๗๗.๖๗	๓.๗๗	๒.๕

(ที่มา : [http:// uthaithani.go.th/](http://uthaithani.go.th/) ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒

การเลี้ยงปลาแรดเชิงการค้าในอำเภอเมือง ฯ มีอยู่ ๕ กลุ่มซึ่งเข้มแข็งมาก เลี้ยงกันมานานตั้งแต่บรรพบุรุษอยู่ในเรือนแพ ปลาแรดจะถูกเลี้ยงแบบธรรมชาติในแม่น้ำสะแกกรัง อาหารที่ให้ เป็นข้าวสุก ผักและผลไม้ หลังจากปลาแรดมีอายุ ๑ ปี ๘ เดือน หรือ ๒ ปี จะถูกจับ เนื้อปลานี้ก็จะเหลืออง แน่น หวาน อร่อย ด้วยคุณสมบัติดังกล่าว ปลาแรดลุ่มน้ำสะแกกรังจะได้รับการรับรองเป็น GI ซึ่งเป็นสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ประจำจังหวัด ปัจจุบันภูมิปัญญาการเลี้ยงปลาแรดถูกถ่ายทอดมายังรุ่นลูกหลาน บางแห่งคงใช้วิธีการเลี้ยงปลาแรดในกระชังแพเหมือนเดิม แต่บางแห่งยกแพขึ้นบกก็เปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงบนบ่อแทน นอกจากนี้ยังแนวคิดในการปรับตัวตามปริมาณน้ำสะแกกรัง คือเลี้ยงในบ่อก่อนสักระยะหนึ่งแล้วก็ลงกระชัง แต่อย่างไรก็ดี เกษตรกรมีภูมิปัญญาในการเลี้ยงปลาแรด แต่ยังไม่มีความเข้มแข็งในกระบวนการกลางน้ำ และปลายน้ำ อุปสรรคนี้ อาจมีสาเหตุมาจากการประการแรกคือ โครงการต่าง ๆ ที่สนับสนุนจากจังหวัดไม่ได้มุ่งเน้นให้เกิดการขับเคลื่อนปลาแรดอย่างครบวงจร หรือเป็นระบบจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ และประการที่สอง คือ หน่วยงานต่าง ๆ เช่น ปศุสัตว์ อุตสาหกรรม พาณิชย การท่องเที่ยว

ผู้เชี่ยวชาญการแปรรูป และมหาวิทยาลัย เป็นต้น ไม่สามารถเข้ามาบูรณาการให้เกิดการรวมกลุ่มการเลี้ยง การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ การออกแบบ บรรจุภัณฑ์ การสร้างแบรนด์ และการตลาดทั้งทางออฟไลน์และออนไลน์ รวมถึงการสร้างช่องทางส่งออกผลิตภัณฑ์จากปลาแรด ดังนั้น การวางระบบบริหารจัดการปลาแรดให้ครบวงจร ผสมกับการบูรณาการกับจังหวัด เพื่อจัดสรรงบประมาณให้เกิดโครงการสนับสนุนให้ครบห่วงโซ่คุณค่าจากต้นน้ำ ถึงปลายน้ำ น่าจะเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนพัฒนาปลาแรดอย่างเห็นผลในระยะเวลา ๕-๑๐ ปี

๖.๓ ปศุสัตว์

จังหวัดอุทัยธานี มีอาชีพการทำเกษตรควบคู่กับการทำปศุสัตว์เป็นส่วนใหญ่ ในหลาย ๆ พื้นที่ฟาร์ม ทั้งขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ปริมาณผลผลิตสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ลดลงอย่างชัดเจน โดยเฉพาะโค-กระบือ เนื่องจากจังหวัดอุทัยธานีประสบปัญหาภัยธรรมชาติในหลายพื้นที่ ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย และภัยแล้ง ทำให้อัตราการผลิตปศุสัตว์ของจังหวัดได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการเกิด อุทกภัยในหลายหมู่บ้าน กระจายทั่วในหลายอำเภอของจังหวัดอุทัยธานี นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ทำให้เกิดความเสียหายกับภาคปศุสัตว์เป็นจำนวนมาก และทำให้สัตว์เสี่ยงต่อการเกิดโรคและการติดต่อของเชื้อโรคได้โดยง่าย ซึ่งจะพบรายงานการแพร่ระบาดของ โรคปากเท้าเปื่อย และโรคคอตีบ คอบวม ในโค-กระบือที่ผ่านมา

อีกเหตุผลหนึ่ง ในการลดลงของโคเนื้อและกระบือ ในช่วง ปี ๒๕๕๘ - ปี ๒๕๕๙ เกิดจากประเทศจีน มีความต้องการโคเนื้อ และกระบือ จากจังหวัดอุทัยธานีเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ดี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ การผลิตปศุสัตว์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้มีสาเหตุจากการไม่มีการระบาดของโรคติดต่อ ประเทศจีนลดปริมาณความต้องการโคเนื้อ-กระบือ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ของภาครัฐ และการบริการผสมเทียมของเจ้าหน้าที่ในจังหวัดอุทัยธานี

ตารางที่ ๑๒ แสดงผลผลิตสัตว์ (ตัว) ที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๖๐

ปี	โค	กระบือ	สุกร	แพะ	ห่าน	ไก่	เป็ด
๒๕๕๕	๓๗,๓๒๖	๑๙,๓๓๔	๓๔,๐๕๕	๒,๘๖๓	๒๑๐	๑,๗๑๑,๕๙๔	๒๘๙,๑๒๔
๒๕๕๕	๓๐,๐๖๙	๒๐,๐๓๙	๔๓,๘๘๑	๓,๒๒๒	๖๑๔	๒,๑๖๐,๖๔๓	๓๕๓,๐๒๘
๒๕๕๖	๒๐,๑๔๒	๒๐,๐๓๗	๔๑,๕๐๘	๔,๕๒๙	๓๘๘	๑,๙๕๙,๑๓๗	๓๑๓,๙๙๒
๒๕๕๗	๑๔,๒๔๔	๑๕,๑๐๘	๓๔,๙๕๒	๓,๗๗๕	-	๒,๖๐๔,๓๔๑	๒๙๓,๖๓๖
๒๕๕๘	๑๔,๐๗๔	๑๕,๐๕๕	๓๖,๕๒๐	๓,๗๗๕	-	๒,๖๓๐,๒๑๗	๓๒๔,๓๓๑
๒๕๕๙	๑๐,๘๖๔	๑๔,๓๔๖	๖๖,๐๘๑	๔,๓๔๖	-	๒,๒๑๖,๙๙๕	๑๙๑,๘๓๒
๒๕๖๐	๑๑,๙๗๘	๑๘,๐๓๙	๖๕,๙๒๒	๕,๖๒๖	๖๐๙	๒,๗๐๐,๘๘๗	๒๖๙,๙๗๙

(ที่มา : [http:// uthaithani.go.th/](http://uthaithani.go.th/) ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

๖.๒ เศรษฐกิจ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๕๙ ขึ้นอยู่กับภาคนอกเกษตร ร้อยละ ๖๖.๓ และภาคเกษตรร้อยละ ๓๓.๗ โดยสาขาการผลิตที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย สาขาเกษตรกรรม ร้อยละ ๓๓.๗ สาขาอุตสาหกรรมร้อยละ ๑๘.๐ สาขาขายส่งขายปลีก ร้อยละ ๑๑.๔ และสาขาอื่นๆ ร้อยละ ๓๖.๙

ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๕๕ หดตัวร้อยละ -๔.๑ ปรับตัวดีขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่หดตัว ร้อยละ -๖.๒ จากการผลิตภาคเกษตรกรรมหดตัว ร้อยละ -๑๒.๘ ต่อเนื่องจากที่หดตัว ร้อยละ -๑๑.๗ ในปีที่ผ่านมา ในขณะที่การผลิตภาคนอกเกษตรขยายตัว ร้อยละ ๒.๑ จากที่หดตัว ร้อยละ -๒.๑ ในปีที่ผ่านมา

การท่องเที่ยวของจังหวัดอุทัยธานี ปี พ.ศ.๒๕๖๐ จังหวัดอุทัยธานีเป็นจังหวัดที่มีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๑,๓๑๑ ล้านบาท โดยเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากจากปี พ.ศ.๒๕๕๕ คิดเป็นการขยายตัว ร้อยละ +๒๑.๓๙ แต่ยังคงน้อยกว่าอีก ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ เมื่อพิจารณาจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและผู้เข้าพักแรมจังหวัดอุทัยธานี พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งหมด ๗๖๗,๙๕๐ คน ซึ่งมากกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ด้วยอัตราเปลี่ยนแปลงที่ร้อยละ +๑๒.๗๓ (ข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) และจำนวนห้องพัก ๒,๑๑๕ ห้อง คิดเป็นอัตราเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๒๓.๙๐ การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและผู้เข้าพักโรงแรมนี้สอดคล้องกับการเพิ่มสูงขึ้นของระยะเวลาการเข้าพักและจำนวนห้องพัก โดยผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยพบจำนวนมากในไตรมาสที่ ๑ และ ๔ คือ มกราคมและธันวาคม ตามลำดับ ซึ่งถือเป็นช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์สำคัญของประเทศไทย ในขณะที่ชาวต่างประเทศมาเยี่ยมเยือนจังหวัดอุทัยธานี จำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๖ และพบจำนวนมากที่สุดในไตรมาสที่ ๒ (เมษายน ถึง มิถุนายน) สำหรับรายได้จากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย ๑,๒๙๓ ล้านบาท

ตารางที่ ๑๓ แสดงสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดอุทัยธานี ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๖๐

รายการ	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	อัตราการเปลี่ยนแปลง	
					๒๕๕๖ ๒๕๕๙	๒๕๕๙ ๒๕๖๐
จำนวนห้อง (ห้อง)	๑,๐๔๒	๑,๖๓๐	๑,๗๐๗	๒,๑๑๕	+๙.๙๖	+๒๓.๙๐
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน						
ชาวไทย	๖๙๙,๙๖๐	๖๕๐,๙๕๓	๖๔๐,๙๖๕	๗๖๗,๙๕๐	+๔.๙๐	+๑๖.๗๓
ชาวต่างประเทศ	๑,๕๘๒	๕,๖๗๗	๕,๖๖๖	๖,๕๖๕	+๑.๙๙	+๑๖.๕๖
จำนวนนักท่องเที่ยว						
ชาวไทย	๒๒๙,๓๗๔	๓๐๒,๖๔๙	๓๑๘,๔๐๔	๓๖๒,๖๐๓	+๕.๒๔	+๑๓.๐๑
ชาวต่างประเทศ	๒๒๑,๓๖๖	๒๔๘,๕๘๖	๒๔๒,๒๖๒	๒๙๙,๗๕๗	+๕.๒๒	+๒๖.๗๙
จำนวนนักท่องเที่ยว						
ชาวไทย	๒๕๕,๑๖๙	๓๑๙,๗๐๔	๓๒๒,๕๙๖	๓๔๕,๔๔๗	+๔.๒๖	+๖.๓๔
ชาวต่างประเทศ	๒๖๓,๗๖๖	๓๔๘,๖๘๖	๓๒๖,๖๖๖	๓๕๓,๒๑๑	+๕.๒๖	+๖.๓๔
ชาวต่างประเทศ	๑,๖๖๕	๒,๖๖๙	๒,๕๖๖	๒,๖๖๕	+๖.๐๓	+๕.๓๙
ระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)						
ชาวไทย	๑.๙๐	๒.๑๗	๒.๐๐	๒.๐๐	-๐.๕๐	๐.๐๐
ชาวต่างประเทศ	๑.๙๖	๒.๖๖	๒.๖๖	๒.๖๖	-๐.๕๖	๐.๐๐
ชาวต่างประเทศ	๒.๖๖	๒.๖๕	๒.๖๕	๒.๖๖	-๐.๕๖	+๐.๕๖
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)						
ผู้เยี่ยมเยือน						
ชาวไทย	๙๙๖	๑,๐๔๖	๑,๐๕๐	๑,๑๐๖	+๕.๖๕	+๖.๓๗
ชาวต่างประเทศ	๙๙๖	๑,๐๔๖	๑,๐๕๐	๑,๑๐๖	+๕.๖๕	+๖.๓๗
ชาวต่างประเทศ	๑,๐๔๖	๑,๐๔๖	๑,๐๕๐	๑,๑๐๖	+๕.๖๕	+๖.๓๗
นักท่องเที่ยว						
ชาวไทย	๑,๐๔๖	๑,๐๔๖	๑,๐๕๐	๑,๑๐๖	+๕.๖๕	+๖.๓๗
ชาวต่างประเทศ	๑,๐๔๖	๑,๐๔๖	๑,๐๕๐	๑,๑๐๖	+๕.๖๕	+๖.๓๗
นักท่องเที่ยว						
ชาวไทย	๑,๐๔๖	๑,๐๔๖	๑,๐๕๐	๑,๑๐๖	+๕.๖๕	+๖.๓๗
ชาวต่างประเทศ	๑,๐๔๖	๑,๐๔๖	๑,๐๕๐	๑,๑๐๖	+๕.๖๕	+๖.๓๗
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)						
ผู้เยี่ยมเยือน	๖๙๖	๑,๐๐๐	๑,๐๕๐	๑,๓๑๑	+๔.๐๖	+๒๕.๓๙
ชาวไทย	๖๙๖	๖๕๐	๖๔๐	๗๖๗	+๔.๙๐	+๑๖.๗๓
ชาวต่างประเทศ	๑๖๐	๕๖๐	๕๖๐	๕๔๔	+๓.๓๙	+๑๖.๕๖

(ที่มา : [http:// uthaithani.go.th/](http://uthaithani.go.th/) ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

๖.๕ การบริการ

การเงินและการธนาคาร

โครงสร้างตลาดการเงินในระบบของจังหวัดประกอบด้วยสถาบันการเงินที่สำคัญ คือ ธนาคารพาณิชย์ ๑๓ แห่ง สำนักงานธนาคารออมสิน ๔ สาขา ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ๑ สาขา ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๘ สาขา และสถานธนาทูล ๑ แห่ง

โรงแรม ที่พัก

ที่พักในจังหวัดอุทัยธานี มีให้เลือกหลายรูปแบบทั้งโฮมสเตย์ รีสอร์ท และโรงแรมระดับ ๒-๕ ดาว ส่วนใหญ่เน้นบรรยากาศที่อิงธรรมชาติและสะดวกสบาย ตั้งอยู่ในตัวเมืองอุทัยธานี อำเภอหนองฉาง อำเภอลานสัก อำเภอบ้านไร่ และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ สามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์โรงแรม ที่พัก และเว็บไซต์การท่องเที่ยว

ร้านอาหาร

อาหารในจังหวัดอุทัยธานี ส่วนใหญ่เป็นอาหารพื้นบ้านและเมนูปลาแม่น้ำ ซึ่งสามารถหาทานได้ในตัวเมืองอุทัยธานี และสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอต่างๆ สำหรับร้านอาหารในเมืองอุทัยธานีที่ได้รับความนิยม ได้แก่ ร้านกิงสดาล โทรศัพท์ : ๐๕๖ ๕๑๒ ๓๔๘ ร้านนกน้อย โทรศัพท์ : ๐๕๖-๕๑๑-๕๕๒ ร้านป่าสำราญ โทรศัพท์ : ๐๕๖-๘๘๐-๐๘๕ , ๐๘๔-๖๒๒-๔๒๒๕ ครีวสะแกกรัง โทรศัพท์ : ๐๕๖-๕๗๑-๗๕๗ , ๐๕๖-๕๖๐-๑๒๗-๘, ๐๘๙-๖๔๔-๕๙๕๐ สวนอาหารพรหมท่าช้าง โทรศัพท์ : ๐๕๖-๕๐๒-๕๘๕ , ๐๕๖-๕๐๒-๕๙๕ ดูปลาแรด โทรศัพท์ : ๐๕๖-๕๑๒-๓๗๕ เป็นต้น

๖.๕ การท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

• มรดกโลกผืนป่าห้วยขาแข้ง	ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอลานสัก
• หุบป่าตาด	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอลานสัก
• น้ำตกผาร่มเย็น	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่
• ถ้ำพุนหาย	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่
• เขาพระยาพายุเรือ	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอลานสัก
• น้ำตกไซเบอร์	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอห้วยคต
• เขาปฐวี	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอทัพทัน
• ป่อน้ำพุร้อนสมอทอง	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอห้วยคต

แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์

• พระชนกจักรี	ตั้งอยู่บนยอดเขาสะแกกรัง อำเภอเมืองอุทัยธานี
• เขาสะแกกรังมรดกโลก	ตั้งอยู่บนยอดเขาสะแกกรัง อำเภอเมืองอุทัยธานี
• วัดท่าซุง	อำเภอเมืองอุทัยธานี
• วัดอุโบสถาราม	อำเภอเมืองอุทัยธานี
• สำนักสงฆ์ถ้ำเขาวง	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านไร่
• เขาปลาร้า (ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ ๓,๐๐๐ปี)	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอลานสัก
• ปิงคอกช้าง	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสว่างอารมณ์
• ฮกแซต้ง	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองอุทัยธานี

ความโดดเด่นของการท่องเที่ยว

จังหวัดอุทัยธานีมีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วิถีชุมชน วัฒนธรรม สุขภาพ และการเกษตร

๑) ด้านธรรมชาติ (เชิงนิเวศ)

จังหวัดอุทัยธานีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มรดกโลกผืนป่าห้วยขาแข้งในอำเภอลานสัก หุบป่าตาด ป่าดงดิบยุคไดโนเสาร์ภายในถ้ำหินย้อยในอำเภอลานสัก น้ำตกผาร่มเย็น สายน้ำสีขาวที่ห้วยต้อลงมาจากป่าที่บ่งอยู่เบื้องล่าง คือภาพความงดงามของน้ำตกอุทัยธานี ในอำเภอบ้านไร่ ถ้ำพุนหาย นึ่งในสถานที่ถ้ำทำละครและชวนไปเที่ยวชมหินงอกหินย้อยสุดอลังการในถ้ำพุนหาย ภายในวนอุทยานถ้ำเขาวงในอำเภอบ้านไร่ เขาพระยาพายุเรือ เขาหินปูนลูกเล็ก ๆ ที่ร่มรื่นล้อมรอบไปด้วยน้ำ มีถ้ำน้อยใหญ่เชื่อมต่อทะลุถึงกันหลายสิบถ้ำ ภายในมีหินงอกหินย้อยที่สวยงาม รูปร่างแปลกตาในอำเภอลานสัก น้ำตกไซเบอร์ เป็นน้ำตกที่อยู่ใกล้หมู่บ้านไซเบอร์ บ้านซันแม่มือ ตำบลคอกคาวในอำเภอยะคต เขาปฐวี เขามีลักษณะเป็นเทือกเขาที่มีหินเรียงซ้อนกันเป็นยอดค่อนข้างสูงชัน รูปร่างสวยงามแปลกตาในเขตอำเภอกั๊กพัน บ่อน้ำพุร้อนสมอทอง เป็นน้ำพุร้อนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอยะคต จังหวัดอุทัยธานี

๒) ด้านวิถีชุมชน วัฒนธรรม

จังหวัดอุทัยมีแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วิถีชุมชน วัฒนธรรม เช่น พระชนกจักรี ตั้งอยู่บนยอดเขาสะแกกรัง วัดท่าซุง และวัดอุโบสถาราม ประเพณีตักบาตรเทโว ณ วัดสังกัสรัตนคีรี ในช่วงเทศกาลออกพรรษา ที่ตรงตามพุทธประวัติมากที่สุด วิถีชีวิตชาวแพลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง ชุมชนคนบนน้ำแหล่งสุดท้ายที่สมบูรณ์ที่สุดของเมืองไทย วิถีตลาดเช้า เย็น ริมแม่น้ำสะแกกรัง อาหารการกินมีชื่อเสียงในเรื่องอาหารประเภทปลาแม่น้ำรสชาตอร่อย ขนมหวานมีชื่อเสียงและถือเป็นต้นตำรับของเมืองไทย ถนนคนเดินชุมชนตรอกโรงยาของชุมชนชาวจีน แห่งลุ่มน้ำสะแกกรัง สำนักสงฆ์ถ้ำเขาวงในเขตอำเภอบ้านไร่ เขาปลาร้า ซึ่งมีภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ ๓,๐๐๐ ปี ในเขตอำเภอลานสัก เมืองโบราณบึงคอกช้างในอำเภอสว่างอารมณ์ ฮกแซตติ้ง ร้านขายยาเก่าแก่ซึ่งตั้งอยู่กลางเมืองอุทัยธานี และการท่องเที่ยวหมู่บ้านนวัตกรรม (OTOP) ผ้าห่มมือพื้นเมืองที่มีชื่อเสียง มีดพับ มีดพก หัวเข็มขัด กรรไกรตัดแต่งกิ่งไม้และเครื่องมือการเกษตร หัตถอุตสาหกรรมเหล็กกล้า ศูนย์วงเดือน อาคม - สุรทัศน์ การท่องเที่ยวภูมิวัฒนธรรมชนเผ่าพื้นที่แก่งมะกรูด

๓) ด้านสุขภาพ และการเกษตร

จังหวัดอุทัยมีแหล่งท่องเที่ยวด้านสุขภาพและการเกษตร เช่น เส้นทางจักรยานให้นักท่องเที่ยวเก็บเกี่ยวประสบการณ์แห่งความสุขในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในเส้นทางจักรยานรอบเกาะเทโพ ชมเสน่ห์ชุมชนในแบบสโลว์ไลฟ์ ด้วยการปั่นจักรยานชมสวน ลิ้มลองส้มโอ เกษตรปลอดสารพิษ ปลาย่าง และปลากระชัง การท่องเที่ยวเชิงเกษตรพืชเมืองหนาวที่แก่งมะกรูด เป็นศูนย์พัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูงจังหวัดอุทัยธานี เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ปี พ.ศ.๒๕๕๙ จังหวัดอุทัยธานีมีผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ OTOF จำนวนค่อนข้างน้อยจัดอยู่ในลำดับที่ ๔ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ (กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ และอุทัยธานี) จังหวัดอุทัยธานีจึงจัดโครงการสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบการผลิตภัณฑ์ OTOF โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุทัยธานีด้วยโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOF นวัตกรรม และจังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๓๕ หมู่บ้าน พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า OTOF ในชุมชนและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน วิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ จึงทำให้ปัจจุบันจังหวัดอุทัยธานีมีผู้ประกอบการ OTOF จำนวน ๔๓๑ กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มผู้ผลิตชุมชนจำนวน ๒๗๙ กลุ่ม ผู้ประกอบการรายเดี่ยว จำนวน ๑๔๙ ราย และ SMEs จำนวน ๓ ราย สร้างเป็นผลิตภัณฑ์ได้ ๑,๑๕๔

ผลิตภัณฑ์ พบเป็นประเภทอาหารและของใช้ เช่น ปลาร้าทรงเครื่อง กำไลข้อมือ มีดพับด้ามงาช้าง และมีดพับเหล็ก ตามัสกัส เป็นต้น ด้วยจำนวน ๔๗๐ และ ๔๓๕ ผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ รองลงมาคือ ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย เช่น ผ้ามัดหมี่ และผ้าพันคอจก เป็นต้น นอกจากนี้ ยังพบผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม ดังนั้น หากมีการสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบการผลิตภัณฑ์ OTOP อย่างต่อเนื่อง เป็นผลิตภัณฑ์จากภาคเกษตร เพื่อเป็นอาหารและสมุนไพรจะเป็นส่วนสร้างโอกาสการเพิ่มรายได้การท่องเที่ยวจังหวัดอุทัยธานีได้มากยิ่งขึ้น

รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

จังหวัดอุทัยธานีมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๕๘ ถึง พ.ศ.๒๕๕๙ ด้วยการเติบโตที่ร้อยละ ๑๓.๕๓ และเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องถึงปี พ.ศ.๒๕๖๐ ทั้งสิ้น ๙๕๑,๒๕๒,๐๐๐ บาท ด้วยการเติบโตที่ร้อยละ ๒๐

๖.๖ อุตสาหกรรม

จากสถิติโรงงานอุตสาหกรรม ที่จดทะเบียนไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรม และได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕) จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๗ เห็นได้ว่า จำนวนโรงงานในปี ๒๕๕๘ ลดลงจำนวน ๓๙ โรงงาน และมีเงินทุนจดทะเบียนลดลงจำนวน ๓๕๘ ล้านบาท โดยมีจำนวนคนงานลดลง ๒๘๙ คน

สถานประกอบการอุตสาหกรรม จังหวัดอุทัยธานี รายอำเภอ ข้อมูล ณ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ มีสถานประกอบการอุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้น ๓๑๗ แห่ง มีเงินทุนรวมทั้งสิ้น ๘,๒๓๒,๙๗๑,๒๓๗ บาท คนงานในสถานประกอบการรวมทั้งสิ้น ๓,๘๒๕ คน และแรงแม่เครื่องจักรรวม ๑,๓๑๓,๒๗๖.๘๘ ประกอบกิจการประเภทเกษตรมากที่สุดเป็นอันดับต้น รองลงมาคือกิจการประเภทผลิตภัณฑ์โลหะ และประเภทขนส่ง ตามลำดับ

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์กรรม

การจดทะเบียนนิติบุคคลจัดตั้งใหม่ของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีจำนวน ๔๕ แห่ง มีทุนจดทะเบียนรวม ๔๖.๙๕ ล้านบาท เป็นบริษัทจำกัด จำนวน ๑๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ และห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน ๓๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ โดยอุตสาหกรรมที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลตั้งใหม่สูงสุด คือ สาขาการก่อสร้าง จำนวน ๑๙ แห่ง มีทุนจดทะเบียน ๒๓.๓๐ ล้านบาท รองลงมา คือ สาขาการขนส่ง การขายปลีก จำนวน ๑๓ แห่ง มีทุนจดทะเบียน ๙.๕๕ ล้านบาท สาขาการผลิต จำนวน ๓ แห่ง มีทุนจดทะเบียน ๖.๑๐ ล้านบาท สาขาการบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจจำนวน ๓ แห่งมีทุนจดทะเบียน ๓ ล้านบาท สาขาการให้บริการชุมชน จำนวน ๓ แห่ง มีทุนจดทะเบียน ๑.๗๐ ล้านบาท สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า จำนวนสาขาละ ๑ แห่ง มีทุนจดทะเบียนสาขาละ ๑ ล้านบาท และสาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน จำนวน ๑ แห่ง มีทุนจดทะเบียน ๐.๓๐ ล้านบาท

จากเดิมในปี ๒๕๕๗ มีสถานประกอบการจำนวน ๕๑๔ แห่ง จดทะเบียนเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๕๘ จำนวน ๔๕ แห่ง รวมเป็น ๕๕๙ แห่ง เลิกกิจการ จำนวน ๒๓ แห่ง โอนย้ายกิจการ จำนวน ๔ แห่ง ทำให้คงเหลือสถานประกอบการ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๕๓๒ แห่ง เงินทุนจดทะเบียนคงเหลือ จำนวน ๕,๗๓๖.๑๗ ล้านบาท